

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання
Кафедра фізичної терапії, фізичного виховання та біології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

О. П. Набока

«21» березня 2023 р.

**ПРОГРАМА
ПРАКТИЧНО-ОРІЄНТОВАНОГО ІСПИТУ «МЕДИКО-
БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ
ПРИ РІЗНИХ СТАНАХ І ЗАХВОРЮВАННЯХ»
підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

спеціальності	227 Фізична терапія, ерготерапія
за освітньо-професійною програмою	Фізична терапія, ерготерапія

Програма практично-орієнтованого іспиту «Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії при різних станах і захворюваннях» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Розробник:

Дичко В.В., доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології.

Протокол №6 від «03» березня 2023 р.

Завідувач кафедри

В.В. Дичко

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»
«21» березня 2023 р.,
протокол №6

Пояснювальна записка

На практично-орієнтований іспит «Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії при різних станах і захворюваннях» для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія виносяться дисципліни: Фізична терапія, ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату; Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях нервової системи; Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів; Фізична терапія, ерготерапія при порушеннях серцево-судинної системи; Лікувальна фізична культура, Сучасні фітнес-програми в фізичній терапії, ерготерапії.

Програма практично-орієнтованого іспиту «Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії при різних станах і захворюваннях» охоплює всі розділи програм таких дисциплін, як: Фізична терапія, ерготерапія при порушеннях опорно-рухового апарату; Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях нервової системи; Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів; Фізична терапія, ерготерапія при порушеннях серцево-судинної системи; Сучасні фітнес-програми в фізичній терапії, ерготерапії, а також вибрані розділи програми дисципліни Лікувальна фізична культура.

Курс **«Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату»** передбачає засвоєння студентами організаційно-методичних засад системи фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату, теоретичних знань та практичних навичок щодо оцінки та корекції порушень опорно-рухового апарату, оволодіння методиками фізичної реабілітації, що застосовуються в ортопедичній практиці.

За результатами вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: готовність аналізувати анатомічну структуру і функції елементів опорно-рухового апарату, розуміти етіологію та патогенетичні механізми розвитку захворювань і травм опорно-рухового апарату та їх клінічні прояви; володіти методичною та методологічною структурою сучасної фізичної реабілітації опорно-рухового апарату;

– спеціальні: здатність застосовувати методи та засоби комплексної ФР при травмах та захворюваннях опорно-рухового апарату; знати механізм дії засобів фізичної реабілітації на стан опорно-рухового апарату та функціональний стан хворого, показання та протипоказання до призначення методів фізичної реабілітації хворим ортопедичного профілю; володіти методами оцінки функціонального стану хворих з патологією опорно-рухового апарату та критеріями ефективності фізичної реабілітації.

Курс «**Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи**» містить розділи, пов'язані з вивченням організаційно-методичних засад системи фізичної реабілітації при нервових захворюваннях.

За результатами вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: готовність аналізувати анатомічну структуру і функції елементів нервової системи; розуміти етіологію та патогенетичні механізми розвитку захворювань і травм центральної і периферичної нервової системи та їх клінічні прояви; знати методичну та методологічну структуру сучасної фізичної реабілітації нервової системи;

– спеціальні: здатність застосовувати методи та засоби комплексної ФР при травмах та захворюваннях нервової системи; знати механізм дії засобів фізичної реабілітації на стан нервово-м'язової чутливості та функціональний стан хворого; розуміти показання та протипоказання до призначення методів фізичної реабілітації хворим неврологічного профілю; володіти методами оцінки функціонального стану хворих з патологією нервової системи та критеріями оцінки ефективності фізичної реабілітації.

Курс «**Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів**» орієнтований на вивчення теоретичних знань, практичних умінь о захворюваннях внутрішніх органів, причини виникнення, клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях респіраторної, гепатобіліарної, сечовивідної систем, шлунково-кишкового тракту та обміну речовин, лікувальна фізична культура, лікувальний масаж, фізіотерапія, механотерапія, працетерапія при захворюваннях внутрішніх органів; особливості організації рухової активності при різних нозологіях.

За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність аналізувати сучасну наукову та методичну інформацію про захворювання внутрішніх органів, методи та засоби фізичної реабілітації при цих захворюваннях; здатність на науковій основі організувати процес фізичної реабілітації при захворюваннях внутрішніх органів, обирати та вміти застосовувати ефективні методичні комплекси лікувальної фізкультури при різних захворюваннях внутрішніх органів; здатність обирати та вміти застосовувати ефективні фізіотерапевтичні процедури при різних захворюваннях внутрішніх органів; здатність користуватися відповідним обладнанням з метою фізичної реабілітації осіб з різними видами патології внутрішніх органів; здатність обирати та

рекомендувати профілактичні заходи, що застосовуються при різних видах захворювань внутрішніх органів;

– спеціальні: готовність обирати та застосовувати найбільш ефективні методики лікувальної фізкультури і масажу при різних видах захворювань внутрішніх органів, а також механотерапію, дієтотерапію, працетерапію.

Курс **«Фізична реабілітація при порушеннях серцево-судинної системи»** передбачає вивчення основних захворювань та порушень діяльності серцево-судинної системи і організаційно-методичних засад фізичної реабілітації при таких ушкодженнях.

За результатами вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: готовність аналізувати анатомічну структуру і функції елементів серцево-судинної системи; розуміти етіологію та патогенетичні механізми розвитку кардіологічних захворювань та їх клінічні прояви; знати методичну та методологічну структуру сучасної фізичної реабілітації хворих з порушеннями серцево-судинної системи;

– спеціальні: здатність застосовувати методи та засоби комплексної ФР при кардіологічних захворюваннях, знати механізм дії засобів фізичної реабілітації на стан серцево-судинної системи та функціональний стан хворого загалом; розуміти показання та протипоказання до призначення методів фізичної реабілітації хворим кардіологічного профілю; володіти методами оцінки функціонального стану хворих з патологією серцево-судинної системи та критеріями оцінки ефективності процесу фізичної реабілітації.

Курс **«Сучасні фітнес-програми в фізичній терапії, ерготерапії»** передбачає засвоєння студентами теоретичних основ та методики практичного застосування видів функціонального та оздоровчого фітнесу.

За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність виявляти сучасні практичні та наукові проблеми, застосовувати сучасні технології та новації у сфері функціонального фітнесу; здатність до організації занять функціональним та оздоровчим фітнесом з урахуванням рівня фізичного розвитку та індивідуальних особливостей різних вікових груп населення; здатність будувати комплекси вправ з оздоровчого фітнесу, індивідуальні програми самовдосконалення з урахуванням вікових та статевих особливостей; здатність мотивації до здорового способу життя серед різних верств населення; здатність проводити тренування з оздоровчого фітнесу із застосуванням спортивного обладнання, дотримуватись техніки безпеки;

– спеціальні: готовність демонструвати виконання сучасних видів оздоровчого фітнесу; виконувати під музичний супровід оздоровчо-тренувальні програми з різних видів функціонального фітнесу; брати участь у заходах з різних видів оздоровчої рухової активності, тренуваннях та змаганнях з функціонального фітнесу.

Курс «**Лікувальна фізична культура**» передбачає засвоєння теоретичних основ і методів використання засобів фізичної культури для лікування й профілактики різних захворювань і травм.

За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність розуміти особливості перебігу патологічних станів під впливом занять фізичною культурою та спортом; пояснювати фізіологічні механізми лікувальної дії засобів ЛФК на організм людини; знати засоби, форми та методи проведення ЛФК в осіб, які мають різні захворювання або пошкодження, а також методи оцінки ефективності застосування засобів ЛФК;

– спеціальні: готовність складати і застосовувати комплекси лікувальної фізичної культури в процесі фізичної реабілітації осіб із різноманітними захворюваннями та порушеннями життєдіяльності.

Структура білету

Кожний білет містить 5 блоків: Фізична реабілітація при порушеннях опорно-рухового апарату, Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи, Фізична реабілітація при хірургічних захворюваннях, Фізична реабілітація при порушеннях серцево-судинної системи, Лікувальна фізична культура та Сучасні фітнес-програми в фізичній терапії, ерготерапії. Кожен блок складається з 6 тестових завдань, а саме: 2 завдань закритого типу з 1 варіантом відповіді (кожне максимально оцінюється в 1 бал), 1 завдання закритого типу з кількома варіантами відповіді (максимально оцінюється у 2 бали), 1 завдання на встановлення відповідності або послідовності (максимально оцінюється у 4 бали), 2 завдань відкритого типу – на додавання пропущених слів (оцінюється у 2 бали) і на доповнення твердження (максимально оцінюється у 10 балів). Таким чином, один білет складається з 30 завдань, максимальна сума балів, що їх може отримати студент за умови вірного вирішення усіх завдань, становитиме 100. Загальна кількість білетів комплексного кваліфікаційного іспиту становить 30.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
комплексного кваліфікаційного іспиту
«Медико-біологічні основи здоров'я та фізичної реабілітації, фітнес-технології при різних станах і захворюваннях»

Сума балів за 100-бальною шкалою	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90 – 100 балів	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, наявного в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, уміння аналізувати явища, що вивчаються, у взаємозв'язку та розвитку, чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати на поставлені запитання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.	«відмінно»
89 – 75 балів	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені питання, уміння застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності.	«добре»
60 – 74 балів	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, недостатньо аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень під час виконання практичних завдань.	«задовільно»
26 – 59 балів	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.	«незадовільно»
0 – 25 балів	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись під час виконання практичних завдань, незнання основних фундаментальних положень.	

ЗРАЗОК БІЛЕТУ

Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»
Факультет фізичного виховання

Атестація
підготовки студентів бакалаврського рівня вищої освіти
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
Комплексний кваліфікаційний іспит
«Медико-біологічні основи здоров'я та фізичної реабілітації, фітнес-технології при різних станах і захворюваннях»

БІЛЕТ № ____

Затверджено на засіданні кафедри фізичної терапії, фізичного виховання та біології
протокол № ____ від «__» _____ 20__ р.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

ОБЕРІТЬ ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.

1. Плосковігнута спина це –

- А) Згладжений грудний кіфоз та сплющений поперековий лордоз.
- Б) Збільшення грудного кіфозу з відсутністю поперекового лордозу.
- В) Збільшення викривлень хребта, як кіфозу, так і лордозу.
- Г) Згладжений грудний кіфоз, нормальний поперековий лордоз.

(1 б.)

2. Найбільш оптимальним способом плавання для корекції сколіозу є:

- А) Плавання на боці.
- Б) Способом брас на спині.
- В) Плавання вільним стилем.
- Г) Способом брас на грудях.

(1 б.)

ОБЕРІТЬ ДЕКІЛЬКА ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ.

3. У I періоді реабілітації хворих з переломами виростків стегнової і великогомілкової кісток застосовують:

- А) Ізометричні напруження чотириголового м'яза стегна.
- Б) Рухи з полегшених вихідних положень, на ковзній поверхні.
- В) Активні рухи пальцями і уявні в колінному суглобі.
- Г) Підйом ушкодженої ноги з наданням їй підвищеного положення.

(2 б.)

УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ.

4. При сколіозі

1) I ступеня	А. Відбувається утворення невеликого реберного горба.
2) II ступеня	Б. Констатується різко виражений фіксований кіфосколіоз.
3) III ступеня	В. Відбувається утворення м'язового валика.
4) IV ступеня.	Г. Відбувається деформація грудної клітки і формування великого реберного горба.

(4 б.)

ВСТАВТЕ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА.

5. При значній плоскостопості корекції досягають _____ пов'язками з фіксацією стопи у _____ положенні.

(2 б.)

ДОПОВНІТЬ ТВЕРДЖЕННЯ.

6. Інфекційний неспецифічний ревматоїдний артрит – поширене захворювання суглобів, що характеризується ...

(10 б.)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

ОБЕРІТЬ ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.

7. Лікувальну гімнастику при невриті ліктьового нерва призначають на ... день.

- А) перший
- Б) другий
- В) третій
- Г) четвертий

(1 б.)

8. Не існує наступного типу паралічу:

- А) моноплегії
- Б) параплегії
- В) диплегії
- Г) квадроплегії.

(1 б.)

ОБЕРІТЬ ДЕКІЛЬКА ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ.

9. Які захворювання належить до порушень мозкового кровообігу?

- А) інсульт
- Б) дисциркуляторна енцефалопатія
- В) вертебробазиллярна недостатність
- Г) атеросклероз

(2 б.)

УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ.

10

- 1) Геміплегія
- 2) Геміпарез
- 3) Тетрапарез
- 4) Диплегія

- А. Слабкість м'язів кінцівок на одному боці тіла
- Б. Парез усіх кінцівок
- В. Параліч м'язів обох верхніх або обох нижніх кінцівок
- Г. Параліч м'язів кінцівок на одному боці тіла

(4 б.)

ВСТАВТЕ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА.

11. Повна втрата рухових функцій називається _____.

(2 б.)

ДОПОВНІТЬ ТВЕРДЖЕННЯ.

12. Атрофія – це ...

(10 б.)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ

ОБЕРІТЬ ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.

13. Яка тривалість лікувальної гімнастики в постільному руховому режимі хворого на пневмонію?

- А) 5-9 хв.
- Б) 10-12 хв.

В) 13-15 хв.

Г) 15-18 хв.

(1 б.)

14. На яку дистанцію рекомендують ходьбу при цукровому діабеті?

А) Ходьбу у повільному темпі до 1 км.

Б) Ходьбу у повільному темпі до 2-3 км.

В) Ходьбу у повільному темпі до 5-8 км.

Г) Ходьбу у повільному темпі до 10-12 км.

(1 б.)

ОБЕРІТЬ ДЕКІЛЬКА ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ.

15. Як впливають на секреторну функцію травного тракту фізичні навантаження великої інтенсивності?

А) Пригнічують травлення.

Б) Зменшують виділення шлункового соку.

В) Підвищують кислотність шлункового соку.

Г) Стимулюють всмоктування і перистальтику шлунка та кишок.

Д) Збільшують виділення жовчі.

(2 б.)

УСТАНОВІТЬ ПОСЛІДОВНІСТЬ.

16. Характеристика періодів реабілітації при виразковій хворобі шлунка і дванадцятипалої кишки:

1) I період	А. ускладнення гімнастичних вправ із зростаючим зусиллям, застосовують вправи для живота без натужування, уникаючи підвищення внутрішньочеревного тиску. Тривалість лікувальної гімнастики 20-25 хв. Дистанція лікувальної ходьби збільшується до 2-3 км, рекомендується ходьба по східцях на 4-5 поверхів.
2) II період	Б. комплекси лікувальної гімнастики складають з вправ для всіх м'язових груп, з предметами, з невеликими обтяженнями, на координацію. Рухи виконують у повільному і середньому темпі, з повною амплітудою. Дозволяються вправи для живота з підвищенням внутрішньочеревного тиску в чергуванні з дихальними і наступним розслабленням. Тривалість заняття 30-40 хв.
3) III період	В. лікувальну гімнастику проводиться у положенні лежачи на спині, комплекси складають з дихальних статичних і динамічних вправ, на розслаблення, простих гімнастичних вправ малої інтенсивності. Тривалість лікувальної гімнастики 10-15 хв.

(4 б.)

ВСТАВТЕ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА.

17. При легеневій патології погіршується _____ легенів і бронхів, знижується _____ грудної клітини, сила дихальної мускулатури, порушується відходження _____, з'являються передумови для венозного і лімфатичного _____.

(2 б.)

ДОПОВНІТЬ ТВЕРДЖЕННЯ.

18. Пневмонія – це: ...

(10б.)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

ОБЕРІТЬ ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.

19. Ішемічна хвороба серця (ІХС) – це:

- А) будь-яке органічне ураження вінцевих судин серця;
- Б) порушення живлення в міокарді внаслідок атеросклеротичного ураження вінцевих артерій;
- В) серцева недостатність.

(1 б.)

20. Побутові навантаження у хворих на ІХС ІV функціонального класу на поліклінічному етапі включають:

- А) прибирання квартири, підйом тягаря до 6-8 кг;
- Б) прибирання квартири, за винятком миття вікон та підлоги, підйом тягаря до 3-4 кг;
- В) робота по дому здебільшого протипоказана.

(1 б.)

ОБЕРІТЬ ДЕКІЛЬКА ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ.

21. Основними завданнями ЛФК для хворих з ішемічною хворобою є:

- А) поліпшення коронарного та периферичного кровообігу, зменшення потреби міокарду у кисні.
- Б) підвищення толерантності до фізичних навантажень.
- В) зміцнення м'язів черевного пресу.
- Г) відновлення нормального стереотипу дихання.

(2 б.)

УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ.

22. Ступені недостатності кровообігу:

1) І ступінь	А. Стан хворого прогресивно погіршується, порушується обмін, відмічається виснаження, відбуваються незворотні зміни у внутрішніх органах. Працездатність повністю втрачена.
2) II ступінь	Б. Проявляється тільки при значному фізичному навантаженні задишкою, серцебиттям, швидкою втомлюваністю. У стані спокою ці явища зникають.
3) III ступінь	В. Характеризується у початковому періоді задишкою і серцебиттям при звичайному фізичному навантаженні, набряками ніг, що зникають за ніч, суттєвим зниженням працездатності. У подальшому з'являється задишка у стані спокою, ціаноз, постійні набряки, застійні явища у черевній порожнині, розлади функцій органів.

(4 б.)

ВСТАВТЕ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА.

23. Атеросклероз вінцевих артерій викликає недостатність кровообігу у _____, при цьому з'являються болі в області _____.

(2 б.)

ДОПОВНІТЬ ТВЕРДЖЕННЯ.

24. Протипоказання до призначення ЛФК при ІХС: ...

(10 б.)

**ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА
СУЧАСНІ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ В ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ**

ОБЕРІТЬ ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ.

25. Степ-аеробікою називають:

- А) спеціальна прямокутна опора з різного матеріалу, що імітує широку сходинку;
- Б) екстремальні варіанти традиційного стаціонарного велосипеда;
- В) аеробне тренування зі спеціальною опорою — степ-платформою.

(1 б.)

26. Бодібілдинг являє собою:

- А) оригінальний комплекс із 13 статичних вправ на основі спеціальної системи дихання;
- Б) інтенсивні силові навантаження в тренажерному залі, спрямовані на нарощування м'язової маси, цілеспрямовану корекцію тіла;
- В) статичне тренування всіх м'язових груп, а також зв'язкового апарату, що поєднується зі стретчингом (розтяжкою).

(1 б.)

ОБЕРІТЬ ДЕКІЛЬКА ПРАВИЛЬНИХ ВІДПОВІДЕЙ.

27. Вільний руховий режим при стаціонарному лікуванні:

- А) обирається в разі задовільного і хорошого стану пацієнта;
- Б) основним завданням режиму є підготовка організму до виконання звичних трудових і побутових навантажень;
- В) хворому дозволяють пересуватися в межах палати з подальшим відпочинком в положенні сидячи і лежачи;
- Г) хворий майже весь денний час проводить сидячи, стоячи, в ходьбі.

(2 б.)

УСТАНОВІТЬ ВІДПОВІДНІСТЬ.

28.

1. Фітбокс	А. Статичне тренування всіх м'язових груп, а також зв'язкового апарату, що поєднується зі стретчингом (розтяжкою).
2. Барбл воркаут (body pump)	Б. Система гімнастичних, танцювальних та інших ритмічних вправ, що виконуються під музику.
3. Пілатес	В. Комплексна система низько-ударного силового тренування з використанням штанги й гантелей з регульованою вагою.
4. Аеробіка	Г. Жіночий бокс як різновид фітнес-програми.

(4 б.)

ВСТАВТЕ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА.

29. Поточний контроль ефективності застосування ЛФК проводять протягом усього періоду лікування не менше ніж один раз на _____, а також при зміні _____.

(2 б.)

ДОПОВНІТЬ ТВЕРДЖЕННЯ.

30. Протипоказаннями щодо застосування ЛФК при пневмонії є: ...

(10 б.)

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

Тема 1. Фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату. Класифікація захворювань, загальні принципи фізичної терапії, ерготерапії при захворюваннях опорно-рухового апарату, клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної реабілітації.

Тема 2. Фізична реабілітація при дефектах постави, сколіозах та плоскостопості. Етіологія, патогенез, клініка, засоби фізичної реабілітації. Сучасні принципи фізичної реабілітації хворих. Фізична реабілітація при сколіозах. Етіологія, патогенез, клініка, засоби фізичної реабілітації. Сучасні принципи фізичної реабілітації хворих. Фізична реабілітація при плоскостопості. Етіологія, патогенез, клініка, засоби фізичної реабілітації. Сучасні принципи фізичної реабілітації хворих

Тема 3. Фізична реабілітація при захворюваннях та пошкодженнях суглобів. Дегенеративно-дистрофічні ураження суглобів. Артрити. Артрози. Засоби фізичної реабілітації. Ревматоїдний артрит. Фізична реабілітація при хворобі Бехтерева. Етіологія, патогенез, клініка, засоби фізичної реабілітації. Сучасні принципи фізичної реабілітації хворих. Фізична реабілітація при дегенеративно-дистрофічних ураженнях хребта. Остеохондроз. Етіологія, патогенез, клініка, засоби фізичної реабілітації. Сучасні принципи фізичної реабілітації хворих на остеохондроз хребта. Фізична реабілітація при вивихах суглобів.

Тема 4. Особливості фізичної реабілітації при захворюваннях і травмах опорно-рухового апарату у спортсменів. Мета та задачі ЛФК при захворюваннях опорно-рухового апарату у спортсменів. Лікування захворювань опорно-рухового апарату засобами фізичної реабілітації. Фізіологічні аспекти впливів засобів фізичної реабілітації при захворюваннях опорно-рухового апарату у спортсменів. Лікування захворювань засобами масажу. Вправи для підтримання та відновлення сили і витривалості. Методики застосування ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії, працетерапії, механотерапії

Тема 5. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при хірургічних захворюваннях. Завдання мета і принципи фізичної реабілітації в хірургії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування основних засобів фізичної реабілітації хірургічних хворих. Види, періоди і етапи реабілітації хірургічних хворих. Лікувальні фізичні чинники. Види, періоди і етапи реабілітації хірургічних хворих. Лікувальні фізичні чинники. Класифікація.

Тема 6. Фізична реабілітація при травматичній хворобі, опіках та відмороженнях. Загальне вчення про рани. Класифікація ран. Фази ранового процесу. Клінічні симптоми ран. Патогенез ранового процесу. Фази загоєння ран. Особливості лікування в залежності від фази. Первинне і вторинне загоєння ран. Зони пошкодження у вогнепальній рані. Лікувальна тактика при асептичній та інфікованій рані. Первинна хірургічна обробка рани. Види швів на рану. Профілактика десмогенних, міогенних, артрогенних контрактур у лікарняний та післялікарняний періоди (ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапія, механотерапія, працетерапія). Показання. Застосування. Режими. Дози. Експозиція. Засоби фізичної реабілітації постраждалих на рани в залежності від фаз ранового процесу.

Поняття про опіки, відмороження, їх клінічні ознаки. Визначення площі опіку. Класифікація опіків відповідно до глибини пошкодження. Опікова хвороба. Хімічні опіки: клініка, основні принципи лікування. Основні принципи лікування на сучасному рівні. Фізична реабілітація постраждалих на опіки в лікарняний і після лікарняний періоди.

Тема 7. Фізична реабілітація при переломах кісток, ампутаціях. Переломи кісток. Ампутації. Основні принципи лікування переломів. Види гіпсових пов'язок. Класифікація переломів. ЛФК, лікувальний масаж, фізіотерапію, праце терапію у лікарняний та після лікарняний період реабілітації. Орієнтовний комплекс вправ при переломах.

Тема 8. Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на органах грудної порожнини. Оперативні втручання на органах грудної порожнини. Фізична реабілітація хворих при втручаннях на органах грудної клітини в передопераційний і післяопераційний періоди. Реабілітація в передопераційний і післяопераційний періоди після хірургічного лікування ішемічної хвороби серця. Реабілітація хворих після операцій з приводу вад серця. Фізична реабілітація після хірургічних втручань у бронхо-легеневій системі. Фізична реабілітація хворих на післяопераційні ускладнення після операцій на органах грудної клітки. Реабілітаційні заходи при ускладненнях при операціях на серці. Програма реабілітації при післяопераційних ускладненнях у бронхо-легеневій системі.

Тема 9. Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на органах черевної порожнини. Хірургічні захворювання органів черевної порожнини. Фізична реабілітація хворих при втручаннях (на органах черевної порожнини в передопераційний та післяопераційний періоди). Реабілітація хворих в передопераційний та післяопераційний періоди при операціях на шлунку. Особливості реабілітації хворих після холецистектомії. Реабілітація хворих після операцій на прямій та ободовій кишках. Фізична

реабілітація хворих на післяопераційні ускладнення після операцій на органах черевної порожнини. Засоби та методи фізичної реабілітації при післяопераційних ускладненнях при втручаннях на шлунку та кишечнику. Застосування засобів фізичної реабілітації в післяопераційний період при хірургічних втручаннях з приводу гострого апендициту. Задачі фізичної реабілітації після хірургічного лікування грижі.

Тема 10. Фізична реабілітація після операції при щелепно-лицьових травмах, ушкодженнях ЛОР-органів і очей. Фізична реабілітація при оперативних втручаннях на органах грудної та черевної порожнини, після операції при щелепно-лицьових травмах, ушкодженнях ЛОР-органів і очей.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Фізична реабілітація при захворюваннях та пошкодженнях центральної нервової системи. Порушення мозкового кровообігу. Гострі порушення мозкового кровообігу. Інсульт. Причини інсульту. Рання діагностика гострих порушень кровообігу. Рання реабілітація у гострому періоді інсульту. Медикаментозна терапія. Лікування положенням. Кінезотерапія при інсульті. Фізіотерапевтичні процедури, які застосовують при реабілітації хворих інсультном. Іглорефлексотерапія. Вібромасаж. Реабілітація в системі поетапного лікування церебрального інсульту. Мультидисциплінарний принцип організації реабілітаційного лікування хворих інсультном. Реабілітація у ранньому та пізньому періоді після розвитку інсульту.

Тема 2. Травматичні ушкодження головного мозку. Відкриті та закриті ушкодження головного мозку. Рання реабілітація. Методика лікувальної фізкультури при наслідках травм головного мозку.

Тема 3. Ушкодження хребта і спинного мозку. Вертеброспинальна травма як соціально-медична проблема. Порушення у системах організму, які виникають при ушкодженнях спинного мозку. Трофічні порушення. Ушкодження верхньошийного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження нижньошийного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження грудного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження поперекового потовщення спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження кінського хвоста спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Корекція порушень основних функцій організму, обумовлених травматичними ушкодженнями спинного мозку.

Тема 4. Фізична реабілітація при захворюваннях та пошкодженнях периферичної нервової системи. Порушення периферичної нервової системи. Особливості крово- і лімфообігу у травматичному вогнищі. Терапевтичне значення засобів ЛФК. Ураження лицьового нерву. Анатомо-функціональні особливості мускулатури обличчя. Визначення функцій лицьового нерву. Ознаки розвиваючого неврити обличчя. Лікування неврита обличчя.

Тема 5. Прогресуюча м'язова дистрофія. Етіологія та патогенез. Види дистрофії. Основні задачі ЛФК при м'язових дистрофіях. Алгоритм призначення засобів ЛФК. Основні задачі ЛФК при м'язових дистрофіях. Фізіологічні аспекти впливів ЛФК при м'язовій дистрофії. Алгоритм призначення засобів ЛФК. Основні задачі масажу при м'язових дистрофіях. Фізіологічні аспекти впливів масажу при м'язовій дистрофії. Проведення сеансу масажу при м'язовій дистрофії. Електротерапія.

Тема 6. Невротичні розлади. Причини невротичних розладів. Оцінка стану нервової системи. Засоби фізичної реабілітації при невротичних розладах.

Тема 7. Захворювання вегетативної нервової системи. Вегето-судинна дистонія. Мета та задачі ЛФК при захворюваннях вегетативної нервової системи. Стани вегетативного тону (симпатикотонія, ваготонія, мішаний). Лікування захворювань вегетативної нервової системи засобами фізичної реабілітації. Фізіологічні аспекти впливів засобів фізичної реабілітації при захворюваннях вегетативної нервової системи. Лікування захворювань вегетативної нервової системи засобами масажу. Застосування водних процедур при вегето-судинній дистонії

Тема 8. Дитячі паралічі. Етіологія. Патогенез. Структура захворюваності на дитячій церебральний параліч у світі та в Україні. Причини розвитку ДЦП. Групи ризику розвитку ДЦП. Вроджені рефлекси дитини у нормі та при дитячому церебральному паралічі. Патогенетичні механізми при розвитку дитячого церебрального паралічу. Класифікація дитячих церебральних паралічів. Лікувальна фізкультура. Гідрокінезотерапія при ДЦП. Застосування лікувального масажу. Методи фізіотерапії. Медикаментозна терапія при лікуванні ДЦП. Загальні принципи застосування лікувальної фізкультури при ДЦП. Фізіологічні засади застосування засобів лікувальної фізкультури при ДЦП. Особливості проведення сеансу лікувальної фізкультури при різних формах ДЦП. Лікувальна фізкультура при формах ДЦП. Лікувальна фізкультура при гіперкінезах. Корекційні вправи при спастичних формах паралічу. ЛФК при гіпотонії. Гідрокінезотерапія, масаж, фізіотерапія при ДЦП.

Гідрокінезотерапія при ДЦП. Застосування лікувального масажу. Особливості проведення масажу при різних формах ДЦП. Методи фізіотерапії. Медикаментозна терапія при лікуванні ДЦП.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ

Тема 1. Клініко-фізіологічне обґрунтування використання засобів ФТЕ при захворюваннях органів травної системи. Засоби фізичної реабілітації лікувальна фізична культура (ЛФК), лікувальний масаж, фізіотерапія, механотерапія, працетерапія. Гідрокінезотерапія. Періоди застосування ЛФК. Анатомо-фізіологічні механізми лікувальної дії фізичних вправ при захворюваннях органів травлення. Лікувальна дія фізичних вправ: чотири основних механізми. ЛФК та її вплив на психічне становище пацієнтів. Працетерапія при відновленні працездатності.

Тема 2. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях шлунково-кишкового тракту. Особливості клінічної картина та підходів до лікування при гострому і хронічному гастритах. Застосування фізичної реабілітації у лікарняний період та її зв'язок з секреторною функцією шлунку. Використання фізичної реабілітації у післялікарняний період. Причини, основні клінічні прояви, підходи до лікування виразкової хвороби шлунку і дванадцятипалої кишки. Принципи реабілітації хворих на виразкову хворобу у лікарняному періоді. Реабілітація пацієнтів з виразковою хворобою у післялікарняному періоді. Причини, основні клінічні прояви, підходи до лікування захворювань кишечника та дискінезії кишечника. Принципи реабілітації хворих у лікарняному періоді. Реабілітація пацієнтів у післялікарняному періоді. Спланхноптоз

Тема 4. Терапія та реабілітація при захворюваннях гепатобіліарної системи. Клінічні ознаки та підходи до лікування при холециститі і жовчнокам'яній хворобі. Засоби фізичної реабілітації, що застосовуються у лікарняний період, при хворобах жовчного міхура. Фізична реабілітація при ураженнях жовчного міхура у післялікарняний період. Клінічні ознаки та підходи до лікування при захворюваннях печінки. Засоби фізичної реабілітації, що застосовуються у лікарняний період, при захворюваннях печінки. Фізична реабілітація при захворюваннях печінки у післялікарняний період. Причини, етіологія, патогенез, клініка гострого та хронічного панкреатиту. Лікування та фізична реабілітація при гострому та хронічному панкреатиті. Санаторно-курортне лікування при хронічному панкреатиті. Фізична реабілітація та профілактика при хронічного панкреатита

Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях сечовидільної системи. Анатомо-фізіологічні особливості сечовивідної системи. Етіологія та патогенез хронічного гломерулонефриту та пієлонефриту. Застосування лікувальної фізичної культури в клініці гострих і хронічних захворювань нирок та сечовидільної системи. Масаж і фізіотерапія у відновлювальному лікуванні терапевтичних хворих. Використання механотерапевтичних апаратів і працетерапії при гострих і хронічних захворювань нирок та сечовидільної системи. Фізична реабілітація гострих і хронічних захворювань нирок та сечовидільної системи. Основні принципи стаціонарного, амбулаторного, санаторно-курортного режимів. Загальна характеристика засобів фізичної реабілітації при гломерулонефриті та пієлонефриті. Застосування лікувальної фізичної культури в клініці гострих і хронічних захворювань нирок та сечовидільної системи. Масаж і фізіотерапія у відновлювальному лікуванні терапевтичних хворих.

Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях обміну речовин. Клініко-фізіологічне обґрунтування використання засобів фізичної реабілітації. Форми, причини, клінічні прояви ожиріння та основні принципи його лікування. Використання лікувальної фізичної культури при різних формах ожиріння. Лікувальний масаж та фізіотерапія у хворих на ожиріння. Застосування тренажерів і працетерапії для підвищення та збереження фізичної працездатності. Форми, причини, клінічні прояви цукрового діабета та основні принципи його лікування. Використання лікувальної фізичної культури при цукровому діабеті. Лікувальний масаж та фізіотерапія у хворих на цукровий діабет. Застосування тренажерів і працетерапії для підвищення та збереження фізичної працездатності. Форми, причини, клінічні прояви подагри та основні принципи його лікування. Використання лікувальної фізичної культури при подагрі. Лікувальний масаж та фізіотерапія у хворих на подагру. Застосування тренажерів і працетерапії для підвищення та збереження фізичної працездатності.

Тема 9. Обґрунтування засобів фізичної реабілітації в пульмонології. Хронічні обструктивні захворювання органів дихання. Анатомія і фізіологія органів дихання. Фізіологічні механізми процесу дихання. Реабілітаційне обстеження органів дихальної системи. Основні патологічні синдроми захворювань дихальної системи. Неспецифічні захворювання дихальної системи. Хронічні обструктивні захворювання дихальної системи.

Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія при бронхіальній астмі. Фізична реабілітація при неспецифічних захворюваннях дихальної системи. Фізична реабілітація при бронхіальній астмі. Фізіотерапія при ураженнях

бронхолегеневої системи. Санаторно-курортне лікування хворих з ураженням дих. системи. Пневмонія. Плеврит. Бронхоектатична хвороба. Гострий та хронічний бронхіт. Пневмосклероз. Емфізема легень. Туберкульоз легень.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Захворювання серцево-судинної системи та застосування засобів фізичної реабілітації при різноманітних її порушеннях. Захворювання серцево-судинної системи та їх причини. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування у фізичній реабілітації хворих з порушеннями серцево-судинної системи лікувальної фізичної культури, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії.

Тема 2. Особливості організації рухової активності при ішемічній хворобі серця (ІХС). Поняття про ішемічну хворобу серця, її поширення та фактори ризику. Класифікація ІХС. Функціональний клас (ФК) ІХС. Толерантність до фізичного навантаження. Об'єм рухової активності з урахуванням ФК.

Тема 3. Фізична реабілітація при атеросклерозі. Поняття про атеросклероз і його причини. Клінічна картина хвороби. Фізичні навантаження при атеросклерозі та їх лікувальна дія.

Тема 4. Фізична реабілітація при недостатності кровообігу. Поняття про недостатність кровообігу. Ступені недостатності кровообігу. Фізична реабілітація хворих з недостатністю кровообігу різного ступеня.

Тема 5. Фізична реабілітація при інфаркті міокарда. Інфаркт міокарда як найважча форма ішемічної хвороби серця. Фази реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда. Лікарняний, санаторний, поліклінічний, диспансерний етапи реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда.

Тема 6. Фізична реабілітація при стенокардії. Поняття про стенокардію, її різновиди та лікування. Лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації хворих на стенокардію.

Тема 7. Фізична реабілітація при гіпертонічній хворобі. Гіпертонічна хвороба, її причини, прояви, ступені, лікування. Фізична реабілітація хворих з I, II, III ступенем гіпертонічної хвороби.

Тема 8. Фізична реабілітація при гіпотонічній хворобі. Гіпотонічна хвороба, її причини, прояви, лікування. Лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації хворих на гіпотонічну хворобу.

Тема 9. Фізична реабілітація при ревматизмі і хворобах серця. Ревматизм як захворювання, що викликає запальні процеси в серці. Лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації хворих на ревматизм. Захворювання серця: міокардит, ендокардит, вади серця та дистрофія міокарда, – і особливості рухового режиму при таких станах.

СУЧАСНІ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ В ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

Тема 1. Системний аналіз різних напрямків функціонального фітнесу. Предмет, мета, завдання функціонального фітнесу. Основні поняття, види, методики, що застосовуються у функціонального фітнесі. Технічні засоби, що застосовуються на заняттях з функціонального фітнесу. Фітнес аеробної спрямованості. Анаеробні види оздоровчого тренування. Гімнастика як вид оздоровчого фітнесу. Психорегулюючі види аеробіки. Силовий фітнес. Стретчинг.

Тема 2. Структура, зміст та принципи побудови фітнес-програм для тренування. Зміст занять з різних видів функціонального фітнесу. Загальна структура, класифікація та зміст оздоровчо-тренувальних програм. Технологія побудови оздоровчо-тренувальних програм. Значення музичного супроводу на заняттях з фітнесу. Особливості застосування термінології на заняттях з фітнесу. Методика проведення занять з функціонального фітнесу. Регулювання навантаження на заняттях з функціонального фітнесу. Особливості проведення занять з дітьми, жінками.

Тема 3. Функціональне тестування на заняттях фітнесом. Методи оцінки фізичного і функціонального стану. Антропометрія. Визначення ідеальних пропорцій тіла, типу статури. Контроль і самоконтроль на заняттях функціональним фітнесом. Фітнес-дієта. Значення дієтичного харчування.

ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

Тема 1. Загальні основи лікувальної фізичної культури. лікувальної фізичної культури. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Засоби та форми ЛФК. Періоди застосування ЛФК. Рухові режими. Ефективність застосування ЛФК.

Тема 2. ЛФК при захворюваннях дихальної системи. Захворювання дихальної системи, їх причини, прояви та лікування. ЛФК при туберкульозі легень. ЛФК при пневмонії. ЛФК при плевриті. ЛФК при бронхіальній астмі. ЛФК при емфіземі легень. ЛФК при хронічному бронхіті.

Тема 3. ЛФК при захворюваннях травної системи. Захворювання травної системи, їх причини, прояви та лікування. ЛФК при гастриті. ЛФК

при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки. ЛФК при хворобах кишечника. ЛФК при холециститі і жовчнокам'яній хворобі.

Тема 5. ЛФК при захворюваннях обміну речовин. Захворювання обміну речовин, їх причини, прояви та лікування. ЛФК при ожирінні. ЛФК при цукровому діабеті. ЛФК при подагрі.

Тема 6. ЛФК у педіатрії та геріатрії. ЛФК у педіатрії: виправлення дефектів постави, лікувальна гімнастика при рахіті та гіпотрофії. ЛФК у геріатрії: групи здоров'я, заняття з плавання.

**Екзаменаційні питання до практико-орієнтованого іспиту
«Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії при різних
станах і захворюваннях»**

**РОЗДІЛ 1. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПОРНО-
РУХОВОГО АПАРАТУ**

1. Загальні принципи реабілітації при пошкодженнях опорно-рухового апарату.
2. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях суглобів.
3. Засоби фізичної реабілітації при артритях.
4. Шляхи реабілітації при деформуючих артрозах в лікарняний і післялікарняний періоди.
5. Фізична реабілітація при остеохондрозі хребта.
6. Шляхи фізичної реабілітації при ранах.
7. Засоби реабілітації при опіках та відмороженнях.
8. Постава, ознаки нормальної постави. Причини порушення постави. Засоби реабілітації при порушеннях постави.
9. Сколіоз. Причини, ступені, клінічна характеристика. Засоби реабілітації при сколіозі.
10. Плоскостопість. Причини, клінічний перебіг захворювання. Шляхи і методи реабілітації при плоскостопості.
11. Вивихи плеча. Методи лікування, шляхи реабілітації. Фізична реабілітація при звичному вивиху плеча (ЗВП).
12. Вивихи в ліктьовому суглобі. Причини, клінічна картина. Методи лікування. Фізична реабілітація при вивиху в ліктьовому суглобі.
13. Внутрішньосуглобові (епіфізарні) переломи. Фізична реабілітація при внутрішньосуглобових переломах.
14. Ушкодження хрящових і капсульно-зв'язкових структур колінного суглоба. Програма реабілітації при ушкодженнях хрящових структур колінного суглоба.
15. Засоби фізичної реабілітації при ушкодженнях капсульно-зв'язкового апарату гомілковостопного суглоба.
16. Діафізарні переломи плечової кістки. Шляхи реабілітації.
17. Переломи кісток передпліччя. Шляхи реабілітації.
18. Переломи ключиці. Засоби реабілітації.
19. Переломи шийки стегна. Причини, клінічний перебіг захворювання. Шляхи реабілітації при переломах шийки стегна.

20. Засоби фізичної реабілітації при переломах стегнової кістки в лікарняний і післялікарняний період.

21. Переломи кісток гомілки. Шляхи фізичної реабілітації.

22. Переломи зап'ястка, п'ясткових кісток. Засоби реабілітації.

23. Переломи кісточок гомілковостопного суглоба. Засоби реабілітації при переломах кісток гомілковостопного суглоба.

24. Фізична реабілітація при компресійних переломах грудних і поперекових хребців у лікарняний і післялікарняний періоди.

25. Засоби фізичної реабілітації при переломах кісток таза в лікарняний і післялікарняний періоди.

26. Лікувальна фізкультура і масаж при запальних явищах у стоматологічній клініці. Фізична реабілітація при щелепно-лицевих травмах.

27. Особливості фізичної реабілітації при травмах опорно-рухового апарату у спортсменів.

28. Система точного дозування, оперативного контролю і корекції фізичних навантажень.

29. Фізична реабілітація при ампутаціях нижніх кінцівок у післяопераційний період.

30. Комплекс спеціальних вправ для хворих з артрозом колінного суглоба.

31. Дати характеристику хірургічних захворювань і пошкоджень. Як проявляється травматична хвороба?

32. Обґрунтувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність використання ЛФК після травм та операцій. Як її застосовують?

33. Обґрунтувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність використання лікувального масажу та працетерапії після травм та операцій. Як їх застосовують?

34. Обґрунтувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність використання фізіотерапії та механотерапії після травм та операцій. Як їх застосовують?

35. Охарактеризувати рани. Які засоби фізичної реабілітації показані і як їх застосовують для попередження і лікування контрактур?

36. Назвати ступені опіків і відморожень. Охарактеризувати періоди опікової хвороби.

37. Які засоби фізичної реабілітації при хірургічних захворюваннях показані і як їх застосовують у лікарняний період реабілітації?

38. Які засоби фізичної реабілітації при хірургічних захворюваннях показані і як їх застосовують у післялікарняний період реабілітації?

39. Які особливості застосування ЛФК і інших засобів фізичної реабілітації після ампутації нижніх кінцівок у лікарняному періоді реабілітації?

40. При яких захворюваннях органів грудної і черевної порожнини застосовують оперативне лікування? Які завдання і як застосовуються засоби фізичної реабілітації в передопераційний і післяопераційний періоди при хірургічних втручаннях на органах грудної клітки?

РОЗДІЛ 2. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

1. Реабілітація в клініці нервових хвороб: основні засоби, методи, форми, рухові лікувальні режими.

2. Які найпоширеніші форми ураження периферичних нервів? Визначити, що включає комплексна терапія при відновлювальному лікуванні хворих на радикулопатію, плексопатію, невропатію і поліневропатію.

3. Назвати захворювання нервової системи. Чим характеризуються розлади рухів, чутливості та трофіки?

4. Обґрунтувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях нервової системи.

5. З якою метою та які засоби фізичної реабілітації застосовують при захворюваннях і травмах периферичної нервової системи?

6. Охарактеризувати інсульт. Як застосовують лікувальний масаж та фізіотерапію у лікарняний період реабілітації у хворих на інсульт?

7. Які засоби фізичної реабілітації застосовують у післялікарняний період реабілітації у хворих на інсульт і яка їх мета?

8. Назвати клінічні прояви неврити лицьового нерва. Які пасивно-активні вправи рекомендують для м'язів?

9. Охарактеризувати неврози. Які засоби фізичної реабілітації використовують у їх комплексному лікуванні? Які особливості методики ЛФК при різних неврозах?

10. Загальні принципи реабілітації при пошкодженнях і захворюваннях периферичних нервів: засоби, періоди 5-ти бальної оцінки ступеня порушення рухів.

РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ХІРУРГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ

1. Довести значення лікувальної фізичної культури в реабілітації пацієнтів з бронхо-легеневими захворюваннями.

2. Провести аналіз доцільності використання фізіотерапії у хворих з захворюваннями органів дихання.
3. Визначити місце лікувального масажу для реабілітації пацієнтів з бронхо-легеневими захворюваннями.
4. Охарактеризувати механотерапію і працетерапію, як засоби фізичної реабілітації при патології органів дихання.
5. Зміни показників функції зовнішнього дихання і підбір фізичних вправ для реабілітації хворих з легеневими захворюваннями.
6. Довести доцільність застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях органів травлення.
7. Довести доцільність застосування засобів фізичної реабілітації при порушеннях обміну речовин.
8. Провести аналіз реабілітаційних заходів, які застосовуються при гастритах, виразковій хворобі шлунку та дванадцятипалої кишки.
9. Обґрунтувати необхідність застосування реабілітації при холециститах і жовчнокам'яній хворобі.
10. Визначити місце лікувальної фізичної культури серед інших реабілітаційних заходів при лікуванні хвороб органів травлення та обміну речовин.
11. Визначити місце лікувальної фізичної культури серед інших реабілітаційних заходів при лікуванні хвороб органів обміну речовин.
12. Встановити доцільність використання фізіотерапії для хворих з патологіями обміну речовин.
13. Встановити доцільність використання фізіотерапії для хворих з захворюваннями органів шлунково-кишкового тракту.
14. Дати характеристику прийомам лікувального масажу для пацієнтів з патологією органів обміну речовин.
15. Довести значення механотерапії і працетерапії в комплексі лікувальних та реабілітаційних заходів при захворюваннях органів травлення.
16. Довести значення механотерапії і працетерапії в комплексі лікувальних та реабілітаційних заходів при ендокринних патологіях.
17. Методи дослідження стану системи травлення та обміну речовин.
18. Підбір фізичних вправ для реабілітації осіб з хворобами систем травлення.
19. Підбір фізичних вправ для осіб із захворюваннями обміну речовин.
20. Загальновідомі і найсучасніші методи реабілітації при шлунково-кишкових захворюваннях і хворобах обміну речовин.

21. Механизм лечебного действия физических упражнений.
22. Засоби і форми ЛФК, їх коротка характеристика.
23. Гастрити та їх види. Завдання та методика лікувальної гімнастики при цих захворюваннях. Виразкова хвороба шлунка і 12-палої кишки. Завдання та методика лікувальної гімнастики при цих захворюваннях.
24. Гастроптоз і ентероптоз. Роль фізичних вправ в лікуванні цих захворювань.
25. Фізіотерапевтичні заходи при захворюваннях органів травлення.
26. Етіологія та патогенез хронічного гломерулонефриту, пієлонефриту.
27. Загальна характеристика засобів фізичної реабілітації при при хронічних запалювальних захворюваннях сечовивідної системи.
28. Згальна характеристика ожиріння, його види та ступені. Який вплив ожиріння на основні системи організму.
29. Яка методика застосування різних засобів реабілітації при ожирінні.
30. Методика ЛФК при подагрі.
31. Поняття про цукровий діабет та його види. Розкрийте етіопатогенез цукрового діабету.
32. Завдання і методи фізичної реабілітації при цукровому діабеті. Методика фізичної реабілітації при різних формах цукрового діабету.

РОЗДІЛ 4. ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ

1. Захворювання серцево-судинної системи та їх причини. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування у фізичній реабілітації хворих з порушеннями серцево-судинної системи лікувальної фізичної культури, лікувального масажу, фізіотерапії, механотерапії, працетерапії.
2. Поняття про ішемічну хворобу серця, її поширення та фактори ризику. Класифікація ІХС. Функціональний клас (ФК) ІХС. Толерантність до фізичного навантаження. Об'єм рухової активності з урахуванням ФК.
3. Атеросклероз і його причини. Клінічна картина хвороби. Фізичні навантаження при атеросклерозі та їх лікувальна дія.
4. Недостатність кровообігу. Ступені недостатності кровообігу. Фізична реабілітація хворих з недостатністю кровообігу різного ступеня.
5. Інфаркт міокарда як найважча форма ішемічної хвороби серця. Фази реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда. Лікарняний етап реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда.
6. Санаторний, поліклінічний, диспансерний етапи реабілітації хворих, що перенесли інфаркт міокарда.

7. Стенокардія, її різновиди та лікування. Лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації хворих на стенокардію.

8. Гіпертонічна хвороба, її причини, прояви, ступені, лікування. Фізична реабілітація хворих з різним ступенем гіпертонічної хвороби.

9. Ревматизм як захворювання, що викликає запальні процеси в серці. Лікарняний і післялікарняний періоди реабілітації хворих на ревматизм.

10. Захворювання серця: міокардит, ендокардит, вади серця та дистрофія міокарда. Особливості рухового режиму при таких станах.

РОЗДІЛ 5. СУЧАСНІ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ В ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ

1. Основні поняття, види, методики, що застосовуються у функціональному фітнесі.

2. Технічні засоби, що застосовуються на заняттях з функціонального фітнесу.

3. Фітнес аеробної спрямованості.

4. Анаеробні види оздоровчого тренування.

5. Гімнастика як вид оздоровчого фітнесу.

6. Психорегулюючі види аеробіки.

7. Режим занять і регулювання навантаження при виконанні оздоровчо-тренувальних програм фітнесу.

8. Стретчинг. Види стретчингу.

9. Зміст занять з різних видів функціонального фітнесу.

10. Загальна структура, класифікація та зміст оздоровчо-тренувальних програм.

11. Технологія побудови оздоровчо-тренувальних програм.

12. Значення музичного супроводу на заняттях з фітнесу. Особливості застосування термінології на заняттях з фітнесу.

13. Методика проведення занять з функціонального фітнесу.

14. Регулювання навантаження на заняттях з функціонального фітнесу.

15. Особливості проведення занять з фітнесу з дітьми, жінками.

16. Функціональне тестування на заняттях фітнесом. Методи оцінки фізичного і функціонального стану.

17. Функціональне тестування на заняттях фітнесом. Антропометрія. Визначення ідеальних пропорцій тіла, типу статури.

18. Контроль і самоконтроль на заняттях функціональним фітнесом.

19. Фітнес-дієта. Значення дієтичного харчування.

20. Основні принципи побудови фітнес програм з каланетики.

21. Основні принципи побудови фітнес програм з тай-бо, кік-аеробіки, бокс-аеробіки.

22. Основні принципи методики Пілатеса. Різновиди тренування Пілатес.

23. Охарактеризуйте структуру та зміст занять з аквааеробіки для осіб різного віку.

24. Принципи побудови програми оздоровчого тренування з бодібілдингу.

25. Шейпінг. Особливості методики проведення занять.

26. Шейпінг. Методика цілеспрямованої зміни фігури й оздоровлення організму жінки.

27. Комплекси тренувань з аеробіки для різних вікових груп.

28. Особливості організації та проведення змагань з різних видів фітнесу.

29. Терміни фітнесу, а також техніка виконання та методика навчання основних елементів.

30. Фітнес – програми, які засновані на оздоровчих видах гімнастики.

РОЗДІЛ 6. ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА

1. Механізм лікувальної дії фізичних вправ.

2. Засоби та форми ЛФК. Періоди застосування ЛФК.

3. Рухові режими. Ефективність застосування ЛФК.

4. Захворювання дихальної системи, їх причини, прояви та лікування.

5. ЛФК при туберкульозі легень.

6. ЛФК при пневмонії при постільному режимі.

7. ЛФК при пневмонії при палатному та вільному режимі.

8. ЛФК при бронхіальній астмі.

9. ЛФК при хронічному бронхіті.

10. ЛФК при емфіземі легень.

11. ЛФК при плевриті.

12. Захворювання травної системи, їх причини, прояви та лікування.

13. ЛФК при гастриті.

14. ЛФК при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки у лікарняному періоді реабілітації.

15. ЛФК при виразці шлунка та дванадцятипалої кишки у післялікарняному періоді реабілітації.

16. ЛФК при хворобах кишечника: спастичний та атонічний коліт.

17. Закрепи при захворюваннях кишечника, фізичні вправи при атонічних та спастичних закрепках.

18. ЛФК при холециститі і жовчнокам'яній хворобі.
19. Захворювання обміну речовин, їх причини, прояви та лікування.
20. ЛФК при ожирінні.
21. ЛФК при цукровому діабеті.
22. ЛФК при подагрі.
23. Загальні положення щодо організації ЛФК в педіатрії.
24. ЛФК при рахіті у дітей.
25. ЛФК при гіпотрофії у дітей.
26. ЛФК в геріатрії: групи здоров'я, організація їх роботи.
27. Звукова гімнастика при хронічному бронхіті.
28. Форми ЛФК при емфіземі легень на різних стадіях хвороби.
29. Вибір форм і засобів ЛФК при хронічному бронхіті в залежності від його характеру.
30. ЛФК із дітьми до 1 року.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ»

1. Атлас масажиста / под ред. Л. О. Вакуленко. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 306 с.
2. Дитяча травматологія : [практичний посібник] / [за заг. ред. проф. О. В. Дольницького, проф. Д. Ю. Кривчені, проф. М. Є. Поліщука]. К. : Книга плюс, 2021. 470 с.
3. Мухін В. М. Фізична реабілітація. Київ : Олімпійська література, 2018. 488 с.
4. Пархотик И. И. Физическая реабилитация при травмах верхних конечностей / И. И. Пархотик. Киев : Олимпийская литература, 2019. 279 с.
5. Підручник «Ортопедія і травматологія» для лікарів-інтернів, клінічних ординаторів, лікарів, що навчаються на циклах підвищення кваліфікації, спеціалізації й інших видах післядипломної освіти / О.М.Хвисюк, М.І.Хвисюк, М.О.Корж, Г.Г.Голка [та ін.]; 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: Оригінал, 2018. 720 с.
6. Травматологія та ортопедія: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / [за ред. Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г.] Вінниця: Нова Книга, 2018. 400 с.
7. Травматологія і ортопедія: [підручник] / [под ред. проф. О. А. Бур'янова, Г. Г. Голки, В. Г. Климовицького]. 2-е видання. Вінниця : Нова книга, 2019. 448 с.
8. Шаповалова В. А., Коршак В. М., Халтагарова В. М., Шимеліс І. В., Гончаренко Л. І. Спортивна медицина і фізична реабілітація: [навч. посібник]. Київ : «Медицина», 2018. 246 с.
9. Ефіменко П. Б. Техніка та методика класичного масажу: [навчальний посібник]. Харків: «ОВС», 2019. 216 с.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ»

1. Афанасьєв С. М., Афанасьєва О. С., Майкова Т. В. Ерготерапія : підручник. Дніпро : Журфонд, 2019. 374 с.
2. Вибір і застосування фізіотерапевтичних методів та курортних факторів при фізичній реабілітації хворих з патологією органів травлення та нервової системи : навч. посіб. / уклад. Є. Л. Михалюк [та ін.]. Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. 92 с.
3. Інсульт: фізична і соціальна реабілітація : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 131 с.

4. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 368 с.

5. Медична і соціальна реабілітація : підруч. / В. Б. Самойленко [та ін.]. 2-е вид. переробл., і допов. Київ : Медицина, 2018. 464 с.

6. Михалюк Є. Л. Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації : підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 104 с.

7. Михалюк Є. Л. Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації: вибрані лекції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 159 с.

8. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : [підручник для студентів I рівня вищої освіти] / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 372 с.

9. Резніченко Ю. Г., Михалюк Є. Л. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії : підручник. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 164 с.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ»

1. Афанасьєв С. М., Афанасьєва О. С., Майкова Т. В. Ерготерапія : підручник. Дніпро : Журфонд, 2019. 374 с.

2. Михалюк Є. Л. Інсульт: фізична і соціальна реабілітація : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 131 с.

3. Лянной Ю. О. Основи фізичної реабілітації : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Суми : Вид-во Сум. ДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 368 с.

4. Медична і соціальна реабілітація : підруч. / В. Б. Самойленко [та ін.]. 2-е вид. переробл., і допов. Київ : Медицина, 2018. 464 с.

5. Михалюк Є. Л. Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації : підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 104 с.

6. Михалюк Є. Л. Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації: вибрані лекції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 159 с.

7. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручн. для студ. ВНЗ. К. : Олімпійська література, 2020. 488с.

8. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : [підручник для студентів I рівня вищої освіти] / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 372 с.

9. Порада А. М., Солодовник О. В., Прокопчук Н. Є. Основи фізичної реабілітації : Навч. посібник / 2-е вид. К. : Медицина, 2018. 248 с.

10. Резніченко Ю. Г., Михалюк Є. Л. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії : підручник. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 164 с.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОРУШЕННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ»

1. Вибір і застосування фізіотерапевтичних методів та курортних факторів при фізичній реабілітації хворих з патологією органів систем кровообігу та органів дихання : навч. посіб. / уклад. Є. Л. Михалюк [та ін.]. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 87 с.

2. Михалюк Є. Л. Інсульт: фізична і соціальна реабілітація : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. 131 с.

3. Козубенко Ю.Л. Лікувальна фізична культура : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : Домбровська Я.М., 2021. 188 с.

4. Медична і соціальна реабілітація : підруч. / В. Б. Самойленко [та ін.]. 2–е вид. переробл., і допов. Київ : Медицина, 2018. 464 с.

5. Михалюк Є. Л. Науково-доказова практична діяльність у фізичній реабілітації : підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 104 с.

6. Михалюк Є. Л. Основи практичної діяльності у фізичній реабілітації: вибрані лекції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 159 с.

7. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручн. для студ. ВНЗ. К. : Олімпійська література, 2020. 488с.

8. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : [підручник для студентів I рівня вищої освіти] / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за ред.: Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. Тернопіль : Укрмедкнига, 2019. 372 с.

9. Порада А. М., Солодовник О. В., Прокопчук Н. Є. Основи фізичної реабілітації : Навч. посібник / 2-е вид. К. : Медицина, 2018. 248 с.

10. Резніченко Ю. Г., Михалюк Є. Л. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії : підручник. Запоріжжя : ЗДМУ, 2018. 164 с.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «СУЧАСНІ ФІТНЕС-ПРОГРАМИ В ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ»

1. Дубинська О. Я. Новітні технології фізичного виховання: навчально-методичний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2020. 248 с.

2. Дубинська О.Я., Петренко Н.В. Сучасні фітнес-технології у фізичному вихованні учнівської і студентської молоді: проектування, розробка та особливості: монографія. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 352 с.

3. Калиниченко І.О., Заїкіна Г.Л. Практична валеологія: навчальний посібник. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 348 с.

4. Теорія і методика фізичного виховання : підручник для студ. вищ. навч. закладів фіз. виховання і спорту: у 2 т. Т. 1. Загальні основи теорії і методики фізичного виховання. ред. Т. Ю. Круцевич. Київ: Олімпійська література, 2018. 384 с.

5. Василенко М.М. Професійна підготовка майбутніх фітнес-тренерів у закладах вищої освіти: теорія та методика: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 496 с.

6. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Суми: Університетська книга, 2019. 467 с.

7. Давиденко О.В., Семененко В.П., Трачук С.В. Основи програмування фізкультурно-оздоровчих занять з дитячим контингентом: навчальний посібник. Київ: ТОВ "Видавничий дім "АртЕк", 2019. 248 с.

8. Інноваційні технології фізичного виховання студентів: навчальний посібник. Ред. Ю.М. Вихляєв. Вінниця: ТОВ "ТВОРИ", 2019. 608 с.

9. Кашуба В.О., Голованова Н.Л. Інноваційні технології в процесі професійноприкладної фізичної підготовки учнівської молоді: монографія. Луцьк: ВежаДрук, 2018. 208 с.

10. Методика побудови занять за програмами функціонального тренінгу: методичні рекомендації. Уклад. В. М. Кириченко, І. І. Гутич, А. М. Горпинчук. Київ: НУФВСУ, 2019. 22 с.

11. Моніторинг фізичного стану: навчально-методичний посібник. Уклад. Т.І. Лясота. Чернівці: Чернівецький НУ, 2018. 136 с.

12. Організація та методика спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи: навчально-методичний посібник. Уклад. А.В. Гакман. Чернівці: ЧНУ, 2018. 216 с.

13. Фізичне виховання у закладах вищої освіти: навчальний посібник. Ред. В.М. Корягін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 496 с.

14. Фітнес з методикою викладання: навчально-методичний посібник. Уклад. М.В. Кожокар, О.В. Ківерник. Чернівці: Чернівецький НУ, 2018. 80 с.

ЛІТЕРАТУРА ДО РОЗДІЛУ «ЛІКУВАЛЬНА ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА»

1. Козубенко Ю.Л. Лікувальна фізична культура : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ. обл.) : Домбровська Я.М., 2020. 188 с.

2. Козак Д. В., Давибіда Н. О. Лікувальна фізична культура : посібник. Тернопіль : Укрмедкнига, 2018. 108 с.

3. Михалюк Є. Л., Резніченко Ю. Г. Терапевтичні вправи : підручник. Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. 228 с.

4. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручн. для студ. ВНЗ. К. : Олімпійська література, 2019. 488с.

5. Соколовський В. С., Романова Н. О., Юшковська О. Г. Лікувальна фізична культура : [підр. для студ. вищ. мед. навч. закл.] / за ред. В. С. Соколовського. О. : Одеський медуніверситет, 2018. 234 с.

6. Синиця С. В., Шестерова Л. Є., Синиця Т. О. Оздоровча аеробіка. Спортивно-педагогічне вдосконалення : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Львів : Новий світ-2000, 2018. 236 с.

7. Фізична активність і здоров'я : навч. Посіб. / сост.: А. А. Черепок, Н. Г. Волох, И. В. Ткалич, Н. В. Баранова. Запорожъе: ЗГМУ, 2021. 35 с.